

raadsmededeling

onderwerp	Aanpak langetermijnschuld
zaaknummer	Z/17/106933/206993
portefeuillehouder	M. den Boer
team	Directie
opgesteld door	J.C. de Ruiter
datum voorstel	31 augustus 2017

Geachte raad,

mededeling

Inleiding

Tijdens de raadsbehandeling van de Perspectiefnota 2018-2021 heeft uw raad het amendement 'Aanpak lange termijn schuld' ingediend en door de raad aangenomen.

Als gevolg van uw besluit is de tekst op blz. 26 van de Perspectiefnota gewijzigd:

De oude tekst luidde:

Wij gaan als college een eerste verkenning doen naar ontwikkelingen die relevant zijn voor de schuldpositie en de schuldquote na 2020 .....

De nieuwe tekst luidt:

Het college stelt in samenspraak met een uit de raad samengestelde commissie (bijvoorbeeld de commissie Audit) met ambtelijke ondersteuning voor februari 2018 een notitie op met scenario's voor de lange termijn aanpak van de schuldproblematiek.

Ten behoeve van de uitvoering van dit amendement willen wij u via de raadsmededeling onze visie geven op het mogelijke proces en relevante inhoudelijke bouwstenen.

Het proces

Een drietal partijen zijn, op basis van het amendement, betrokken bij het proces:

- Ons college
- Een uit uw raad samengestelde commissie
- Ambtelijke organisatie

Bijlage 1 geeft een overzicht van de verschillende activiteiten en de planning daarvan in de tijd. Het geeft een globaal beeld van het proces. De doorlooptijd om de in het amendement beoogde datum te halen is krap.

Uw raad kan echter besluiten om de in het amendement genoemde datum te vervangen door een latere datum. Wij zijn van mening dat de planning hierdoor realistischer wordt. Mocht u de termijn willen halen, betekent dit een intensief vergaderschema en inzet van extra ambtelijke capaciteit.

Werkgroep schuldpositie 2020

Eind 2015/begin 2016 heeft een werkgroep, bestaande uit de fractievoorzitters, onderzoek gedaan naar de omvang van de schuldpositie en een inventarisatie gedaan van maatregelen die de schuldpositie kunnen verlagen. De commissie concludeerde in haar rapportage 'Naar een houdbare schuld' dat:

“Het door de gemeenteraad meegegeven kader opnieuw tegen het licht gehouden moet worden en dat in een openbare discussie in de gemeenteraad tenminste de volgende vragen beantwoord zouden moeten worden:

- 1. Nu de verwachting is dat de totale schuldpositie van Oegstgeest vanaf 2020 net onder de € 51 miljoen stabiliseert, is dan verdere en/of snellere afbouw van de schuldpositie van Oegstgeest wenselijk en realistisch? Of is met een schuld van omstreeks € 50 miljoen de financiële positie van Oegstgeest voldoende solide voor de toekomst? Bij deze discussie speelt ook het evenwicht tussen financiële doelstellingen (schuldpositie, gematigde lastenontwikkeling) en maatschappelijke doelstellingen (zorg, sociaal beleid, duurzaamheid, voorzieningen) een nadrukkelijke rol.*
- 2. Indien verdere of snellere afbouw van de schuld gewenst is, welke maatregelen passen daar dan bij? Op basis van de inventarisatie van de werkgroep kan een prioritering in de maatregelen worden aangegeven.*
- 3. Hoe wil de gemeenteraad verder sturen en controleren op deze ontwikkelingen? Is een grondige herziening van de nota schuldenreductie noodzakelijk? Zo ja, welke punten moeten daarin dan worden opgenomen? Welke informatie wil de gemeenteraad verder ontvangen en hoe vaak?”*

Overzicht kansrijke maatregelen

Bijlage 2 geeft een overzicht van de door de raads werkgroep geïnventariseerde kansrijke maatregelen.

Deze lijst bevat relevante maatregelen om in dit proces te betrekken.

Benchmark schuldquote

Bij eerdere bespreking in uw raad over de omvang van de schuldquote op langere termijn is gesproken over 60%, een ongewogen gemiddelde van de schuldquote van alle gemeenten in Nederland in 2014.

De vraag of Oegstgeest deze norm moet nastreven, en zo neen welke dan wel, kan niet worden beantwoord zonder eerst goed te onderzoeken welke correlaties bestaan en wat de betekenis daarvan zou kunnen zijn voor Oegstgeest.

Wij willen daarom met u bespreken een benchmark te laten uitvoeren, op basis waarvan een onderbouwde keuze van een norm kan worden gemaakt.

Ontwikkeling baten

De schuldquote is een kengetal dat de netto schuld uitdrukt in een percentage van de totale baten.

Over 2016 bedroegen de baten in totaal 66 mln. (zie jaarstukken 2016, blz. 106), hierin zijn volgens voorschriften de verkoopopbrengsten uit de grondexploitatie meegenomen. De opbrengsten uit de grondexploitatie nemen in de tijd echter af en bij een gelijkblijvend kengetal betekent dit dat de schuld zal moeten teruggebracht om de gewenste waarde van de schuldquote te realiseren. De baten zijn echter geen statisch getal. Door nominale ontwikkelingen, overheveling van rijkstaken incl. bijbehorend budget, etc. zullen de baten in de tijd gezien toenemen. Bij beoordeling van de gewenste schuldpositie op langere termijn zal hiermee rekening moeten worden gehouden.

Bezit en schuld

Schulden zijn mede ontstaan door investeringen in vaste en vlottende activa. De balans (blz. 104 en 105, jaarstukken 2016) is een overzicht van bezittingen en schulden. Eind 2016 bedroeg de vaste schuld 105,3 mln. (eigen vermogen 20,3 mln. + resultaat 2,7 mln. + voorzieningen 3,9 mln. + onderhandse leningen 78,4 mln.) en bedroeg het vaste bezit 95,7 mln. (investeringen 65,9 mln. + kapitaalverstrekingen 1,8 mln.). Het verschil tussen vast bezit en vaste schuld bestaat uit de waarde van het onderhanden werk grondexploitatie 28,0 mln. en vorderingen met een looptijd < 1jaar 14,1 mln.). De middelen uit verkopen grondexploitatie (nog te realiseren en

reeds gerealiseerd) worden ingezet voor verlagen van de vaste schuld/ aflossing van de onderhandse leningen.

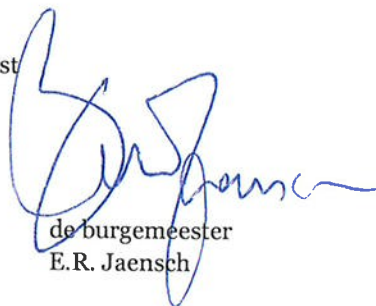
Wij maken hierbij de kanttekening dat niet alle bezittingen (bijv. investeringen in een brug) kunnen worden omgezet in liquide middelen voor aflossing van onderhandse leningen.

bijlage(n) | Bijlage 1: Concept planning werkgroep schuldpositie op langere termijn
Bijlage 2: Overzicht kansrijke maatregelen

Burgemeester en wethouders van Oegstgeest

de secretaris
H.A. Leegstra

de burgemeester
E.R. Jaensch